

Onder embargo tot woensdag 17 mei, 00:00 uur

Link naar nieuwsbericht (actief vanaf publicatiedatum):

https://www.cbs.nl/?sc_itemid=86d49154-4324-4f1c-96dd-fb4e392dd843&sc_lang=nl-nl

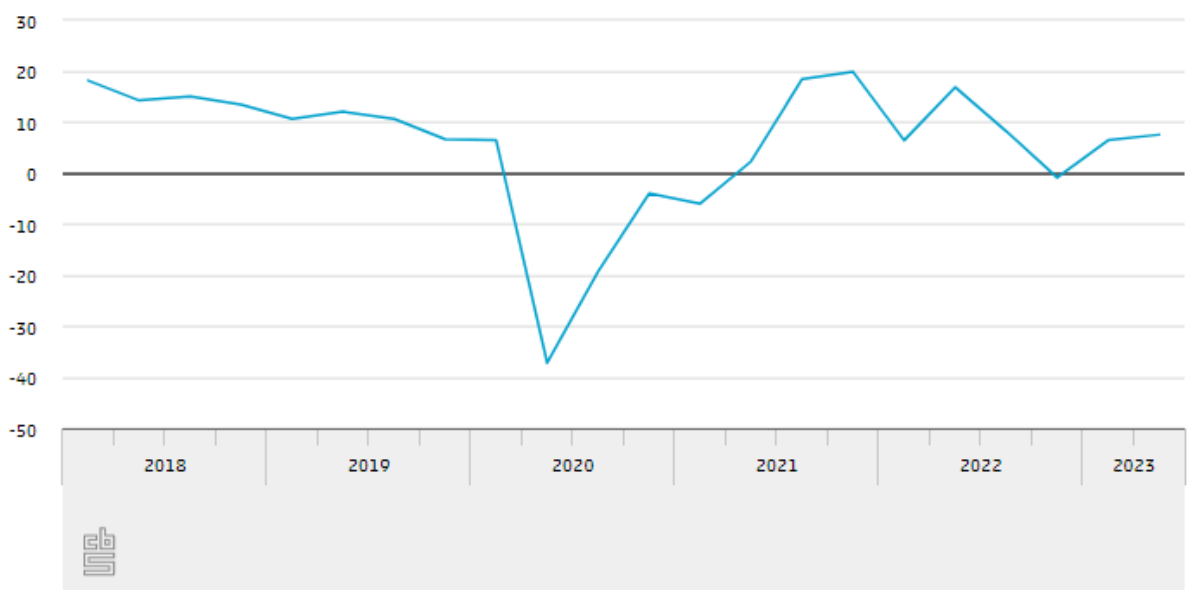
Ondernemersvertrouwen stijgt licht in tweede kwartaal 2023

Het ondernemersvertrouwen nam in het tweede kwartaal 2023 toe tot 7,5. De stemmingsindicator is daarmee voor het tweede kwartaal op rij positief. In de meeste bedrijfstakken is het ondernemersvertrouwen positief. Het steeg het sterkst in de horeca. Ondernemers in de bouwnijverheid zijn opnieuw het meest positief gestemd. Dit melden het CBS, KVK, het Economisch Instituut voor de Bouw, MKB-Nederland en VNO-NCW op basis van de Conjunctuurenquête Nederland.

De gegevens voor dit onderzoek zijn verzameld in de maand april.

Met deze toename herstelt het ondernemersvertrouwen [<link toelichting>](#) zich verder, nadat het in het vierde kwartaal 2022 licht negatief was. In 2022 schommelde het ondernemersvertrouwen tussen 16,8 in het tweede kwartaal en -0,9 in het vierde kwartaal.

Ondernemersvertrouwen

Bron: CBS, EIB, KVK, MKB-Nederland, VNO-NCW

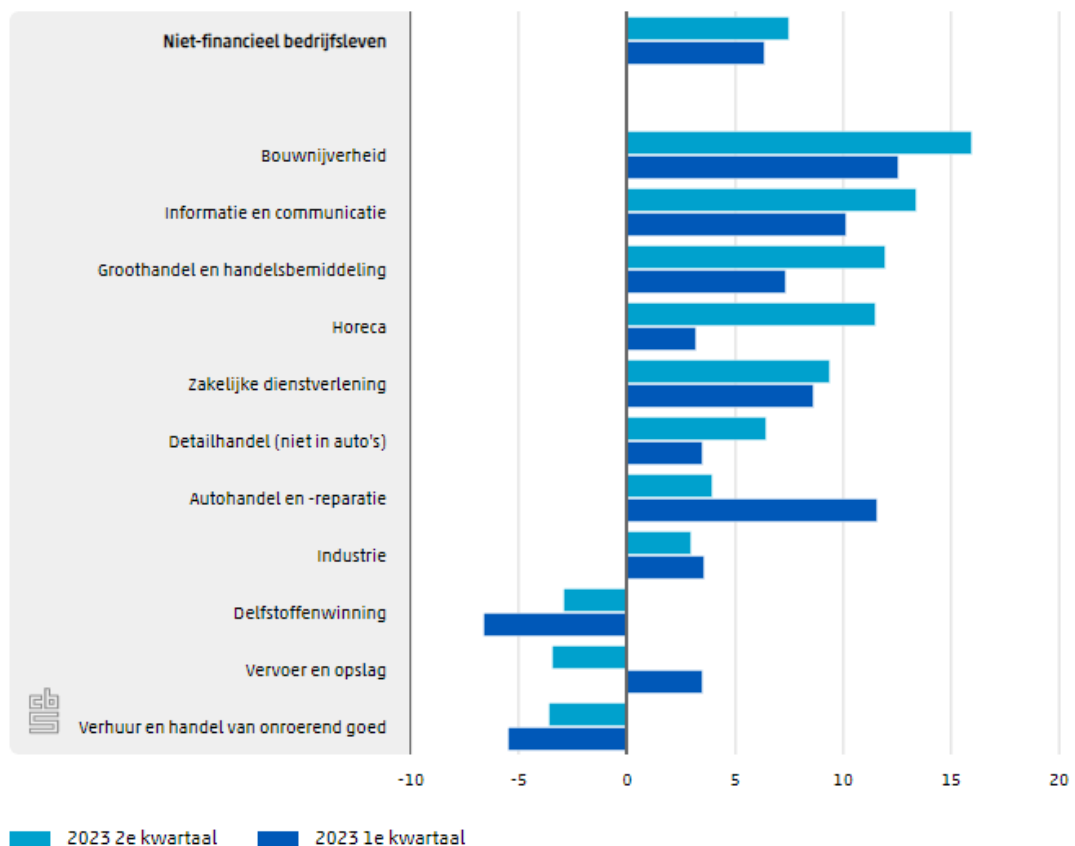
Ondernemersvertrouwen stijgt sterkst in de horeca

Het ondernemersvertrouwen is het sterkst gestegen in de horeca. Horecaondernemers zijn dit kwartaal zeer positief gestemd over de gerealiseerde en verwachte omzet, terwijl zij in het voorgaande kwartaal nog negatief waren over de verwachte omzet. Ook zijn horecaondernemers minder negatief over de ontwikkeling van het economisch klimaat dan begin dit jaar.

Het ondernemersvertrouwen is het hoogst in de bouwnijverheid. Ondernemers in deze bedrijfstak zijn veel positiever gestemd over de ontwikkeling van de productie dan een kwartaal eerder. Hun oordeel over de totale orderpositie en de verwachte personeelssterkte is licht gedaald, maar blijft positief.

In de autohandel en -reparatie is het ondernemersvertrouwen het sterkst gedaald. Ondernemers in deze bedrijfstak oordelen vooral negatief over de voorraden, een kwartaal eerder waren zij hierover nog positief. Het sentiment over de behaalde omzet blijft gelijk, maar de verwachtingen over de omzet in de komende maanden zijn minder positief. Ook in de bedrijfstak vervoer en opslag is de stemming sterk gedaald en omgeslagen naar negatief.

Ondernemersvertrouwen bedrijfstakken

Bron: CBS, EIB, KVK, MKB-Nederland, VNO-NCW

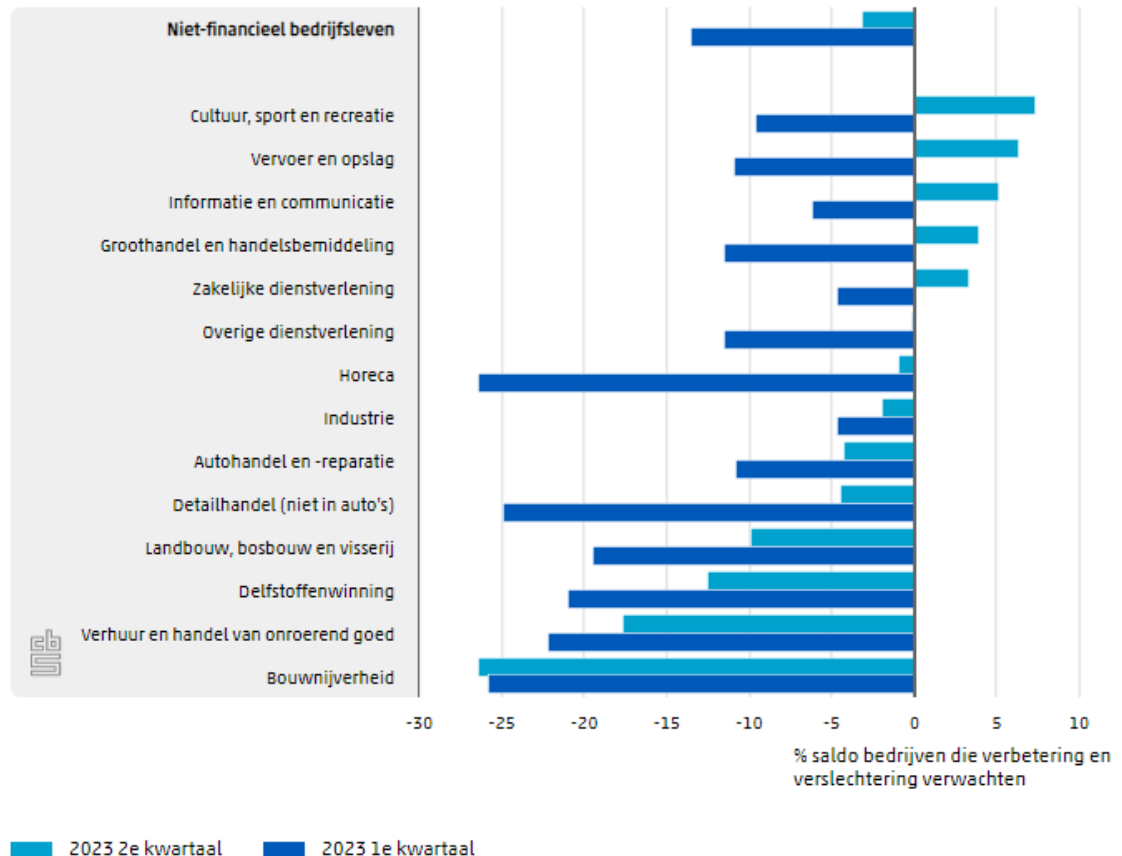
Verwachtingen over het economisch klimaat minder negatief

De verwachtingen over het economisch klimaat zijn in het tweede kwartaal van 2023 opnieuw verbeterd in vergelijking met een kwartaal eerder. Deze daalden vier kwartalen op rij daalden tot een dieptepunt in het laatste kwartaal van 2022. Ondernemers blijven wel overwegend negatief over de ontwikkeling van de winstgevendheid in de afgelopen drie maanden. Per saldo geeft ruim 6 procent aan in

het eerste kwartaal minder winstgevend te zijn geweest dan in het vierde kwartaal van 2022.

Met uitzondering van de bouwnijverheid zijn de verwachtingen over het economisch klimaat dit kwartaal in alle bedrijfstakken minder negatief dan in het voorgaande kwartaal. In de bedrijfstakken cultuur sport en recreatie, vervoer en opslag, informatie en communicatie, groothandel en handelsbemiddeling en zakelijke dienstverlening zijn de verwachtingen over het economisch klimaat omgeslagen naar positief. Een kwartaal eerder waren de verwachtingen in alle bedrijfstakken negatief.

Verwachting economisch klimaat, bedrijfstakken

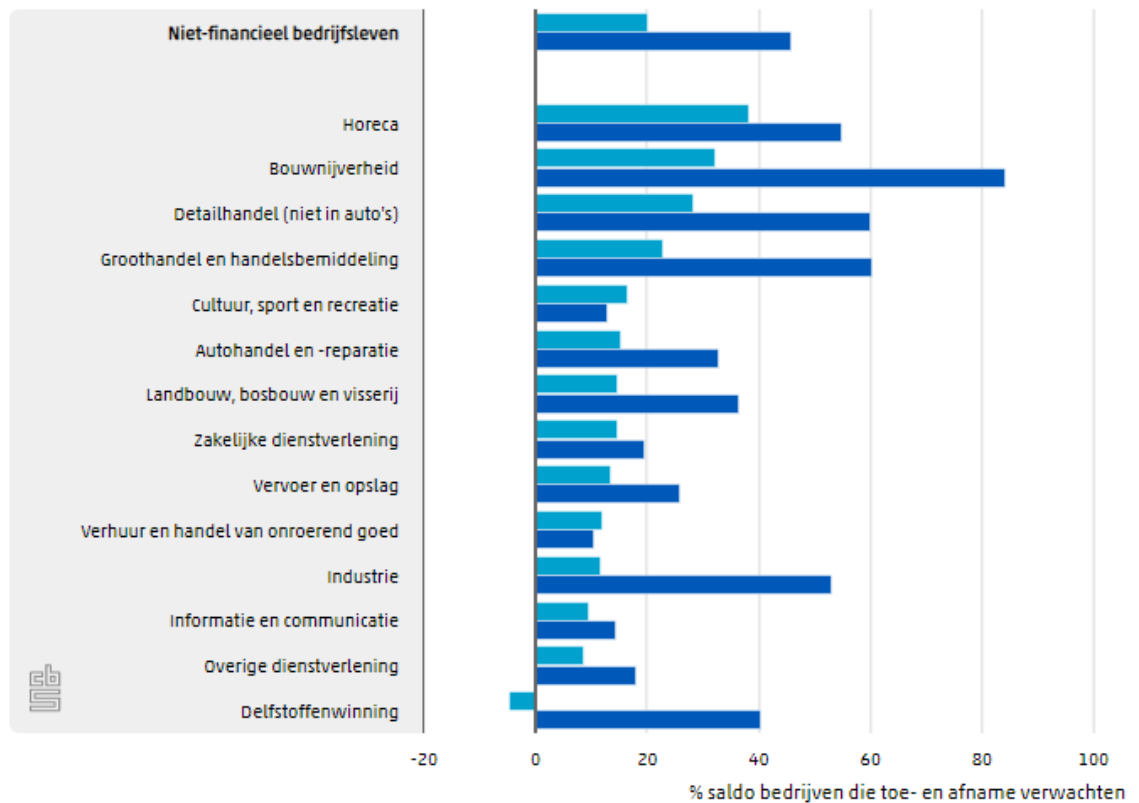
Bron: CBS, EIB, KVK, MKB-Nederland, VNO-NCW

Minder ondernemers verwachten stijging verkoopprijzen dan vorig jaar

Per saldo verwacht 20 procent van de ondernemers dat de verkoopprijzen in de aankomende drie maanden zullen stijgen ten opzichte van het voorgaande kwartaal. Sinds begin 2021 was dit niet zo laag.

Vooraf in de bouwnijverheid, delfstoffenwinning en de industrie verwachten minder ondernemers prijsstijgingen. Ondanks de sterke daling is de bouwnijverheid nog een van de bedrijfstakken die het vaakst een stijging van de verkoopprijzen in de komende drie maanden verwachten. Horecaondernemers verwachten per saldo het vaakst hogere verkoopprijzen in het tweede kwartaal.

Verwachting verkoopprijzen, bedrijfstakken

■ 2023 2e kwartaal ■ 2022 2e kwartaal

Bron: CBS, EIB, KVK, MKB-Nederland, VNO-NCW

Het CBS werkt momenteel aan enkele aanpassingen in de definitie van de indicator Ondernemersvertrouwen. Het doel daarvan is om de vergelijkbaarheid tussen bedrijfstakken, en die tussen regionale en landelijke cijfers te verbeteren. De aanpassingen zullen ingaan bij de publicatie van uitkomsten over het derde kwartaal van 2023. Meer informatie volgt via www.cbs.nl.

Bronnen:

[StatLine – Ondernemersvertrouwen; bedrijfstakken](#)

[StatLine – Conjunctuurenquête Nederland; kwartaal; bedrijfstakken](#)

Relevante links:

[Staat van het MKB](#)

[Ondernemersplein](#)

www.cbs.nl/coen

<Link toelichting>

Ondernemersvertrouwen

Het ondernemersvertrouwen geeft de stemming van het Nederlandse niet-financiële bedrijfsleven weer. Per bedrijfstak wordt het ondernemersvertrouwen samengesteld op basis van vragen over recente ontwikkelingen en verwachtingen van de ondernemers. Tussen de bedrijfstakken kan de selectie van deze vragen verschillen. Zo is de ontwikkeling van het economisch klimaat bij bedrijfstakken in de dienstverlening een van de drie vragen die meeweegt, maar speelt dit bij de bouwnijverheid en industrie geen rol.

Het ondernemersvertrouwen wordt vervolgens samengesteld uit een gewogen gemiddelde van het vertrouwen per bedrijfstak. Het ondernemersvertrouwen geeft een indicatie van de richting waarin de Nederlandse economie zich naar verwachting zal ontwikkelen. De vragen op basis waarvan het ondernemersvertrouwen wordt samengesteld, komen uit de Conjunctuurenquête Nederland (COEN). Deze wordt gehouden onder bedrijven met 5 of meer werkzame personen in het niet-financiële bedrijfsleven. Dat zijn alle bedrijven exclusief banken, verzekeraars en pensioenfondsen.